

Vantaan Energia Oy
PL 95
01301 VANTAA

Vantaan Energia Oy, Vaarallisten jätteiden polttaminen JV2-laitoksessa, Vantaa

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (252/2017, jäljempänä YVA-laki).

1 Hanketiedot

Hankkeen nimi ja sijainti ja hankkeesta vastaava

Vaarallisten jätteiden poltto JV2-laitoksessa, Vantaan. Hankkeesta vastaava Vantaan Energia Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Vantaan Energia Oy on suunnitellut vaarallisen jätteen polton aloittamista olemassa olevan Långmossebergenin jätevoimalan laajennusosassa (JV2). JV2-laitoksessa poltettaisiin vain sellaisia vaarallisia jätteitä, joille riittää 850 asteen polttolämpötila. Laitoksen nykyinen tekniikka ja toiminnot, kuten jätteiden vastaanotto ja käsittely, syöttö polttoon, savukaasujen käsittely, jätevesien puhdistus sekä tuhkan käsittely, soveltuvat nykyisellään suunniteltuun toimintaan. Vaarallisten jätteiden poltto ei edellytä laitokseen merkittäviä teknisiä muutoksia tai uusia rakennuksia. Hankkeen tavoitteena on tarjota kustannustehokas polttokäsittely jätteelle, joka ei edellytä polttoa Vantaan Energian rakenteilla olevassa Korkealämpölaitoksessa (HWP).

Hankkeen vaihtoehtoina on tarkasteltu yhtä vaihtoehtoa (VE1) ja verrattu sitä tilanteeseen, jossa hanketta ei toteuteta (VE0).

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellut vaihtoehdot ovat:

- VE0 (0-vaihtoehto): Hanketta ei toteuteta, jolloin JV2-laitoksen toiminta jatkuu nykyisen ympäristöluvan mukaisena.
- VE1 (toteutusvaihtoehto): Vaarallisten jätteiden poltto aloitetaan olemassa olevan jätevoimalan laajennusosassa (JV2), jossa vaarallisen jätteen määrä on enintään 40 000 t/v ja poltettavan jätteen kokonaismäärä 220 000 t/v. Koko jätevoimalassa (JV1 ja JV2) poltettavan jätteen vuotuinen polttomäärä nousee nykyisestä 600 000 t/v tasolle 640 000 t/v.

2 Asian vireilletulo

Hankkeesta vastaava Vantaan Energia Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) Uudenmaan ELY-keskukselle 25.10.2023. Arviointiohjelma oli nähtävillä 13.11.2023 – 12.12.2023 ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 11.1.2024.

Hankkeesta vastaava toimitti 4.3.2024 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy YVA-lain liitteen 1 kohdan 11 a perusteella:

11 a) jätteiden käsittelylaitokset, jossa vaarallista jätettä poltetaan, käsitellään kemiallisesti, käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle, tai sijoitetaan kaatopaikalle.

3 Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 12.3. – 10.5.2024. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA, sekä www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB.

Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty 11.3.2024 Vantaan ja Helsingin kaupungeille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Vantaan Sanomissa 13.3.2024, Helsingin sanomissa 12.3.2024 sekä Hufvudstadsbladetissa 12.3.2024 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa

- Vantaan kaupunki, Vantaa Info, Tikkurila, Dixi, Ratatie 2. krs, Vantaa
- Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Pohjoisesplanadi 11-13, Helsinki.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 9.4.2024 klo 18-20 Vantaan Energia Oy:n laitosalueella näyttelytilassa, osoitteessa Pitkäsuontie 10, 01200 Vantaa. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä 39 henkilöä. Yleisötilaisuudessa keskusteluun nousseita asioita olivat mm. jätemäärän noston tarve, muodostuvien tuhkien jatkokäsittely, jätteen klooripitoisuuden ja radioaktiivisuuden varmistaminen, poikkeustilanteisiin, kuten sähkökatkoksiin ja tulipaloihin varautuminen, hankkeen vaikutukset ilmanlaatuun ja ulkomailta tulevan jätteen laadun varmistaminen.

4 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 8 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA, sekä www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB . Verkkosivuilla julkaistuja lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Pääosassa lausuntoja mainittiin, että YVA-selostuksesta ei ole huomautettavaa. On katsottu, että hanketta oli arviointiselostuksessa kuvattu kattavasti ja yksityiskohtaisesti. Koska hanke ei edellytä uuden rakentamista eikä alueelle tuoda uuden tyyppisiä jätteitä, joita alueen ympäristöluvissa ei olisi jo aiemmin hyväksytty (huomioitu HWP-laitos), todetaan vaikutuksien olevan melko pienet. Lausunnoissa mainitaan, että arviointiselostuksessa on otettu huomioon YVA-ohjelmavaiheesta

annetuissa lausunnossa esiin tuodut asiat. Kemikaalien varastoinnin osalta on nostettu esiin laitosta koskevien yksityiskohtaisten prosessiriskinarviointien päivitystarve suunnitellut muutokset huomioiden. On edellytetty myös päivitystarpeen arviointia laitoksen räjähdysvaaran arviointiin sekä räjähdysuojasasiakirjaan. Räjähdysvaaran arvioinnin perusteella arvioidaan, onko tilaluokituksia tarpeen laatia tai päivittää. On pidetty hyvänä, että vaarallisten aineiden kuljetusten suunnitteluun on kiinnitetty huomiota YVA-selostuksessa, ja todettu, että jatkosuunnittelussa huolehditaan kuljetusten turvallisuudesta ja varmistetaan kuljetuksien ohjautumisesta turvallisuuden kannalta parhaiten soveltuville reiteille.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteissä on kannatettu vaihtoehtoa VE0 ja tuotu esiin huoli vaarallisten jätteiden polttamisesta tavallisen jätteen seassa. On myös kyseenalaistettu, jätteen klooripitoisuuden 1 % rajan valvomista, hankkeen nopeaa aikataulua ja ylipäätään sitä, että laitoksella aletaan polttaa vaarallista jätettä tavanomaisen jätteen joukossa. Laitoksen lähellä on kouluja, päiväkoteja sekä asutusta. Koetaan, että vaarallisten jätteiden polttaminen voi aiheuttaa haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka voivat vaarantaa paikallisen ekosysteemin ja ihmisten terveyden. Todetaan, että Vantaan Energialla on ollut säännöllisesti tulipaloja ja pohditaan, onko laajempi tai vakavampi onnettomuus mahdollinen. On myös pohdittu maalämmön ja kaukolämmön ympäristöystävällisyyttä. Mielipiteissä on toivottu jatkuvatoimista ilmanlaadun mittauspistettä Vaaralaan paikkaan, joka ei ole metsän suojassa. Tuotiin esiin myös sekajätteen lajittelutoiminnon aloittaminen laitoksen alueella ja siitä mahdollisesti aiheutuvat haitat.

5 Arviointiselostuksen riittävyys ja laatu sekä laatijoiden pätevyys

Yhteysviranomainen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa.

Vantaan Energia Oy:n hankkeen arviointiselostus vaarallisten jätteen polttamisesta JV2-laitoksessa täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostuksen laadinnassa on huomioitu hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen.

Arviointiselostus mahdollistaa hankkeen vaikutuksien riittävän yksityiskohtaisen tarkastelun ja sen perusteella voi muodostaa

kokonais kuvan hankkeesta sekä sen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Hankkeelle on esitetty yksi toteuttamiskelpoinen vaihtoehto, mikä on katsottu riittäväksi. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on käsitelty YVA-menettelyn kannalta riittävän tarkasti.

6 Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Vantaan Energian vaarallisten jätteiden poltto JV2-laitoksessa -hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Hankkeen vaihtoehdot ja toteuttamiskelpoisuus sekä epävarmuustekijät

Yhteysviranomaisen johtopäätös on, että esitetty hankevaihtoehto on toteutuskelpoinen. Toiminnan muutoksesta aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisiä, kun toiminnassa huomioidaan selostuksessa mainitut lieventämistoimenpiteet. Hankevaihtoehdon lieventämistoimenpiteisiin ja arviointiselostuksen tuloksiin ei katsota kohdistuvan merkittäviä epävarmuustekijöitä. Laitoksen ympäristölupavaiheessa laaditaan tarkemmat suunnitelmat hankkeesta ja tarkastellaan luvan myöntämisen edellytykset.

Arviointiselostuksen yleisötilaisuudessa sekä saaduissa mielipiteissä nostettiin esiin mm. onnettomuusriski ja ilmanlaadun heikkeneminen. Arviointiselostuksesta saatujen tietojen perusteella yhteysviranomaisen toteaa onnettomuusriskin olevan vähäinen ja toiminnanharjoittaja on varautunut niihin asianmukaisesti. Vaikutukset ilmanlaatuun ovat vähäiset eivätkä ilmanlaadulle asetetut raja- ja ohjearvot normaalitoiminnassa ylity. Laitoksen ympäristöluvan mukaisella tarkkailulla seurataan toiminnan vaikutuksia ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin päästöjen ja haittojen torjumiseksi. Ennakollinen toiminta ja henkilökunnan koulutus vähentävät osaltaan toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia ja mahdollisia riskejä.

Hankkeen merkittävät ympäristövaikutukset ja niiden perustelut

Arvioinnissa on toteutusvaihtoehdon rinnalla huomioitu laitoksen nykyiset toiminnot sekä joidenkin vaikutuslajien (mm. liikenne, ilmanlaatu ja onnettomuudet) osalta myös korkealämpövoimalaitoksen toiminta. Vaikutusalueen rajauksia voidaan pitää riittävinä ja perusteltuina. Arviointiselostuksen tulosten perusteella yhteysviranomaisen katsoo, ettei hankkeella ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hanke aiheuttaa vähäisiä kielteisiä vaikutuksia ilmaston, jätteiden ja sivutuotteiden, ihmisiin kohdistuvien vaikutuksien sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden osalta. Arviointiselostuksessa on tarkasteltu hanketta kattavasti käsitellen

edellisten lisäksi mm. ilmapäästöjä, melua ja tärinää, liikennettä, luontovaikutuksia, maankäyttöä ja ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Tarkempia suunnitelmia mm. turvallisuuden osalta ja syntyvien jätteiden laatumietoja saadaan hankkeen jatkosuunnittelussa, jotka huomioidaan ympäristölupavaiheessa. Osa selvityksistä saattaa olla luonteeltaan sellaisia, että ne laaditaan vasta ympäristöluvan myöntämisen jälkeen lupamääräysten perusteella.

Toteutusvaihtoehdon VE1 aiheuttamat muutoksen laitoksen toimintaan ovat suhteellisen pieniä, eivätkä muutokset edellytä uutta rakentamista, jolloin vaikutuksetkin jäävät pienemmiksi. Suuri osa päästöihin ja onnettomuuksiin vaikuttavista asioista on jo huomioitu nykyisessä toiminnassa tai korkealämpövoimalaitoksen suunnittelussa, jolloin nyt käsitellyn vaihtoehdon VE1 toteutus olisi sujuva ja toiminnassa voitaisiin keskittyä prosessien hallittuun käyttöönottoon ja kehittämiseen. Arviointiselostuksesta käy ilmi toiminnanharjoittajan sekä konsultin ammattitaito sekä paneutuminen aiheeseen, huomioiden erilaiset vaikutukset, niiden lieventäminen sekä ennakkollinen varautuminen, näin ollen selostuksen tuloksia voidaan pitää luotettavina. Vaikutuksia on käsitelty perusteellisemmin jäljempänä.

Vaikka yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia on seuraaviin asioihin syytä kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa:

Ilmastovaikutukset

Ilmastovaikutusten arviointi on selkeä ja hyvin tehty. Se vastaa hyvin yhteysviranomaisen arviointiohjelmalausunnossa esittämiin tarkennustarpeisiin. Arvioinnin puutteena on, että arviointikehikkoa eikä merkittävyyden arvioinnin perusteita ole esitetty. Lisäksi jätteiden polton päästöissä on ilmoitettu vain hiilidioksidipäästöt, mutta kokonaispäästöissä yksikkö muuttuu hiilidioksidiekvivalenteiksi. Päästöjä arvioitaessa on huomioitava kaikki merkitykselliset kasvihuonekaasupäästöt, ei vain hiilidioksidipäästöt.

Arvioinnissa on tunnistettu merkittävät ilmastovaikutukset, joita ovat polton ja liikenteen päästöt, sekä sopeutumisen tarpeet. On hyvä, että arvioinnissa todetaan, että ilmastoriskit on tunnistettava tässä vaiheessa hanketta ja ne on edelleen huomioitava hankkeen jatkosuunnittelussa.

On huomattava, että jätteen polttaminen ei ole kiertotalouden tavoitteiden mukaista, sillä jätelain (646/2021) etusijajärjestyksen mukaisesti jätteen syntymistä tulee ensisijaisesti vähentää. Jos jätettä syntyy, tulee se uudelleenkäyttää ja toissijaisesti kierrättää. Vain tapauksissa, joissa kierrätys ei ole mahdollista, voidaan jäte hyödyntää energiana.

Selostuksessa on tunnistettu vähäisiä haitallisia vaikutuksia ilmastoon, kun laitoksessa poltettavan jätteen määrää kasvatettaisiin 40 000 t/v ja jäte olisi vaarallista jätettä. Jätteiden poltosta aiheutuu väistämättä hiilidioksidipäästöjä. Kasvihuonekaasupäästöjen osuus kasvaisi suunnitellun hankkeen myötä noin 16 %. Myös kaukolämmön päästökerroin nousisi. Vaarallisen jätteen poltto vastaa 12 432 vantaalaisen laskennallisia vuosipäästöjä, kun verrataan Hinku-laskennan mukaisiin päästöihin, jotka ovat asukasta kohden 3,7 t Co₂e/a (2021). Kehityksen pitäisi olla päinvastaista ja päästöjen lisääntyminen on ristiriidassa ilmastotavoitteiden kanssa. Jätevoimalan kokonaispäästöihin verrattuna päästöjen lisääntyminen on kuitenkin verrattain vähäistä.

Selostuksen mukaan hankkeella ei kuitenkaan ole vaikutusta Vantaan Energian ilmastotavoitteiden saavuttamiseen vuonna 2030, sillä jätteenpolton hiilidioksidi on tarkoitus ottaa talteen. Yhteysviranomaisen pitää suunnitella hiilidioksidin talteenotosta erityisen kannatettavana. On kuitenkin huomattava, että päästövaikutukset riippuvat siitä, mihin kyseistä hiilidioksidia käytetään tai otetaanko se talteen pitkäaikaisiin varastoihin. Lisäksi mitä nopeammin talteenotto otetaan käyttöön, sitä merkittävämpi vaikutus sillä todennäköisesti on. Selostuksessa ei käy ilmi hiilidioksidin talteenoton suunniteltu aikataulu ja sen riittävyys Vantaan Energian ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Hiilidioksidin talteenotto ei ole osa kyseistä hanketta, vaikka se olisi merkittävä lieventämistoimi.

Kuljetusten päästöjen lieventämistoimiksi on tunnistettu päästöttömien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käyttö ja hankintaketjujen logistiikan optimointi, mutta ei ole kerrottu onko toimia suunniteltu käytettävän. Tulevat muutokset, kuten kiertotalouden edistyminen, lisäävät arvioitiin sisältyvää epävarmuutta.

Yhteysviranomaisen yhtyy hanketoimijan arvioon siitä, että hankkeella on lieviä paikallisia haitallisia vaikutuksia. Yksittäisen hankkeen päästömäärän vertaaminen globaaleihin päästöihin ja toteaminen, että globaalisti tarkasteltuna päästöjen määrän ei arvioida kasvavan, ei kuitenkaan ole perusteltu vertailukohta, kuten yhteysviranomaisen on ohjelmavaiheessa todennut.

Jätteiden ja sivutuotteiden käsittely ja loppusijoitus

Käsittelyyn saapuvien sekä syntyvien jätteiden ja sivutuotteiden käsittelyn kuvaus ja arviointi on tehty seikkaperäisesti. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä vaarallisten jätteiden vastaanottotarkastuksien tarkentamista verrattuna tavanomaisen jätteen vastaanottoon. Laitoksella on hyviä ja vastuullisia toimintatapoja, jotka ennaltaehkäisevät jätteistä aiheutuvien haittojen syntymistä mm. ennakkotiedoista poikkeavaa jätettä ei oteta vastaan, käsittelyyn saapuvia jätteitä ei varastoida alueella ja jätteiden vastaanotto keskeytetään, mikäli polttoprosessissa ilmenisi ongelmia.

Päästöraja-arvojen ylittyessä jätteenpolttoa rajoitetaan tai keskeytetään lainsäädännön ja ympäristöluvan mukaisesti, kuten on toimittu nykyisinkin. Yleisötilaisuudessa keskusteltu radioaktiivisen jätteen tunnistaminen saapuvista jäte-eristä on otettu huomioon ja laitoksen vaakapisteelle on tulossa radioaktiivisuuden tunnistava mittari. Yhteysviranomainen katsoo mittarin parantavan prosessiturvallisuutta.

Syntyvien jätteiden ja sivutuotteiden käsittelyyn ei tule muutoksia nykyiseen toimintaan verrattuna, mutta muutokset syntyvien jätteiden laadussa ja määrässä on tunnistettu. Jätteiden määrän on arvioitu nousevan samassa suhteessa poltettavan jätemäärän kanssa, eli noin 18 %. Syntyvien jätteiden laatu tullaan tutkimaan, minkä yhteysviranomainen katsoo olevan edellytys jätteiden oikealle jatkokäsittelylle.

Arvioinnissa on tunnistettu vähäisiä kielteisiä vaikutuksia liittyen jätteiden ja sivutuotteiden muuttuvaan määrään ja ominaisuuksiin. Toiminnassa syntyvien vaikutuksien ennaltaehkäisyyn ja lieventämiseen on kiinnitetty huomiota niin arvioinnissa kuin nykyisessäkin toiminnassa. Mahdollisia jätteidenkäsittelyyn liittyviä häiriötilanteita on käsitelty kattavasti selostuksen liitteessä 3 ja ELY-keskuksen lausunto arviointiohjelmasta on otettu sitä laadittaessa pääosin huomioon. Selostuksesta puuttui kuitenkin esitys, miten toimitaan tilanteessa, jossa syntyneiden jätteiden (mm. tuhkien) eteenpäin toimitus viivästyisi. Asiaa tulee tarkastella hankkeen jatkosuunnittelussa samoin kuin polttoon ohjattavia jätelaatuja ja niiden ominaisuuksia.

Selostuksen perusteella jätteistä ja sivutuotteista ei laitoksen normaalitoiminnassa aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, kun toimitaan esitetyn mukaisesti. Häiriötilanteiden varalle on laadittu toimenpiteitä, jotka ehkäisevät merkittävien haitallisten vaikutuksien syntymistä. Yhteysviranomainen haluaa korostaa, että toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota vastaanotettavien jätteiden laatuun ja toimitaan ennakoivasti, kuten arviointiohjelmassa on esitetty, jotta mahdolliset haitalliset vaikutukset voidaan välttää. Vaarallisia jätteitä käsiteltäessä on erityisen tärkeää varmistua niiden polttokelpoisuudesta, huomioida oikeat toimintatavat prosessin joka vaiheessa ja varmistua siitä, että henkilökunta on niistä tietoinen. Erityisen tärkeää on erottaa jätteet ja kuormat, jotka tulee ohjata korkealämpövoimalaitokseen.

Onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutukset

Selostuksessa on tunnistettu asianmukaisia onnettomuus- ja häiriötilanteita, joilla katsotaan olevan vähäisiä kielteisiä ympäristövaikutuksia. Häiriötilannekuvaukset on ulotettu myös jätekuljetuksiin Kehä III:lle. Tilanteet ovat pääosin samanlaisia nykytilanteessa, kuin tilanteessa, jossa laitos tulisi ottamaan vastaan myös vaarallisia jätteitä. On kuitenkin todettu, että onnettomuus- ja

häiriötilanteiden vaikutukset ovat hieman suuremmat liittyen erityisesti vaarallisten jätteiden kuljetuksiin, jätteen vastaanottoon ja jätebunkkeriin.

Onnettomuus- ja häiriötilanteita on tarkasteltu kattavasti ja niille on esitetty ennaltavaraustoimenpiteitä ja henkilökunnan koulutustarvetta. On todettu, että JV2-laitoksen viereisen korkealämpövoimalaitoksen myötä koko jätevoimala muuttuu turvallisuusselvitysvelvolliseksi laitokseksi ja tarpeelliset luvat tätä koskien käsittelee Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes). Laitos on varautunut erilaisiin häiriötilanteisiin sekä niiden ennaltaehkäisyyn ja huomioi ne toiminnassaan mm. jätebunkkerin lämpökamerat, automaattiset vesitykit, erilaiset toiminta- ja varautumisohjeet sekä henkilökunnan koulutus.

Yhteysviranomaisen katsoo, että asiaa on tarkasteltu riittävästi ja selostuksessa esitetyt varautumistoimet ovat asianmukaiset. Onnettomuudet ovat mahdollisia, mutta niiden todennäköisyyden arvioidaan olevan pieni. Myös nykyiseen toimintaan sisältyy samankaltaisia riskejä, joita toiminnan muuttumisen osalta on tunnistettu. Joidenkin riskien todennäköisyys kasvaa hieman nykytilanteeseen verrattuna toiminnan muuttuessa. Toteutusvaihtoehto ei oleellisesti lisää onnettomuuksien riskiä tai luonnetta verrattuna nykytilanteeseen tai korkealämpövoimalaitoksen toimintaan. Yhteysviranomaisen katsoo, että onnettomuuksien ja häiriötilanteiden riski ei kasva sietämättömäksi ja tilanteisiin voidaan varautua ennalta. Laitoksen jatkosuunnittelussa tulee päivittää prosessiriskinarvioinnit, arvioida räjähdysuoja-asiakirjan ja räjähdysvaaran arvioinnin päivitystarve sekä tarpeet tilaluokitusten laatimiselle tai päivittämiselle, suunnitellut muutokset huomioiden Tukesin ohjeistuksen mukaisesti. Turvallisuusasiat tulevat kattavasti huomioiduksi tehtävässä turvallisuusselvityksessä.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Ohjelmavaiheessa ihmisiin kohdistuvien vaikutusten katsottiin olevan merkittäviä ja yhteysviranomaisen esitti, että aihe tulee käsitellä riittävän kattavasti. Aihetta on tarkasteltu arviointiselostuksessa saatujen muiden tulosten perusteella ja arvioitu, etteivät vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin tai viihtyvyyteen ole merkittäviä. Hankkeen vaikutukset mm. ilmanlaatuun eivät ole arviointiohjelman tulosten perusteella merkittäviä päästöjen alittaessa raja-arvot, hanke sijoittuu olemassa olevalle laitosalueelle eikä laitoksen toiminnan luonne muutu. Arvioinnissa on huomioitu alueen lisääntyvä väestö, kuten ohjelmavaiheen lausunnossa on esitetty. Aineiston tueksi tehtiin myös ryhmähaastattelu.

Yhteysviranomaisen katsoo, että aihetta on käsitelty riittävän kattavasti, mutta toteaa, että ihmisiin kohdistuvien vaikutuksien tarkastelua tulee pitää esillä myös hankkeen jatkosuunnittelussa. Vaikka laskennallisesti merkittäviä vaikutuksia ei synny, voivat ihmiset kokea hankkeen

kielteisenä, mikä on tunnistettu selostuksessa. Hankkeen yleisötilaisuudessa sekä ryhmähaastattelussa on keskusteltu huolta herättävistä asioista ja aiheet on huomioitu selostuksessa. Hankkeesta vastaava voi vastuullisen toiminnan ohella omalla viestinnällä vaikuttaa siihen, miten hanke ja siitä syntyvät vaikutukset koetaan. Mm. laitoksen toiminnan aikaisella tarkkailulla, laitoksen kunnossapidolla sekä henkilöstön koulutuksella on tärkeä rooli syntyvien vaikutusten merkittävyydelle ja niiden hallinnalle.

Muut arvioidut vaikutukset

Hanke ei edellytä uutta rakentamista ja nykyisen laitoksen kapasiteetti ja tekniikka mahdollistavat suunnitellun muutoksen eikä vaarallisen jätteen polttaminen lisää merkittävästi laitoksen päästöjä. Liikennemäärän lisäys on myös pieni verrattuna jätevoimalan ja läheisten väylien nykyisiin liikennemääriin. Näin ollen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriperintöön, ilmanlaatuun, meluun ja tärinään, liikenteeseen, luonnonvarojen käyttöön, kasvillisuuteen, eläimiin ja suojelukohteisiin, maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin, ja vesistöihin eivät ole merkittäviä. Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusten arvioinnit on tehty riittävän kattavasti ja tuloksien katsotaan olevan oikeansuuntaisia.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että kierrätykseen kelpaamattomia jätteitä voidaan hyödyntää hallitusti energiana ja että Suomessa tarjonta näiden jätteiden käsittelylaitosten osalta kasvaa. Toiminnassa tulee kuitenkin huomioida, ettei polttoon ohjata kierrätykseen tai uudelleen käyttöön soveltuvaa jätettä. Selostuksen mukaan hankkeella vähennetään fossiilisten polttoaineiden käyttöä energianlähteenä. Selostuksessa ei kuitenkaan tuotu ilmi, korvaako esitetty hanke jonkin fossiilisia polttoaineita käyttävän energiantuotantoyksikön. Arvioinnissa olisi voitu avata konkreettisemmin, miten hanke edistää fossiilisten polttoaineiden korvaamista.

Selostuksessa on mainittu, että olemassa olevaa puustoa on tärkeä säilyttää ja hoitaa etenkin hankkeen välittömässä läheisyydessä. Yhteysviranomaisen yhtyy tähän näkemykseen ja kannustaa säilyttämään viheralueita turvallisuusnäkökulma huomioon ottaen.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huolehtia kuljetusten turvallisuudesta ja varmistaa, että kuljetukset ohjautuvat turvallisuuden kannalta parhaiten soveltuville reiteille.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksia on arvoitu liikenteen, ilmanlaadun ja melun osalta. Arvioinnissa on huomioitu Vantaan Energia Oy:n JV1, JV2 ja

korkealämpölaite, Rudus Oy:n ja Remeo Oy:n laitokset sekä Ojangan linja-autovarikko. Arviointiselostuksessa ei tunnistettu merkittäviä yhteisvaikutuksia. Lisäksi onnettomuus- ja häiriötilanteiden osalta on todettu, etteivät JV1- ja JV2-laitokset aiheuta dominovaikutuksia viereisille laitoksille.

On kuitenkin todettu, että haitalliset vaikutukset ilmanlaatuun voivat kasvaa nykyisten toimintojen ja lisääntyvän liikenteen yhteisvaikutuksen vuoksi. Suunnitellun hankkeen on todettu lisäävän melua liikenteen osalta, mutta vaarallisten jätteiden poltto ei melun osalta poikkeaa nykyisestä toiminnasta. Yhteysviranomaisen katsoo, että yhteisvaikutuksia on tarkasteltu riittävällä tasolla eivätkä yhteisvaikutukset muutu merkittävästi nykytilanteeseen verrattuna.

Vaikutusten seuranta

Arviointiselostuksessa on kuvattu riittävällä tasolla vaikutusten seuranta. Selostuksessa on kuvattu käyttö- ja päästötarkkailut, ilmanlaatuvaikutusten tarkkailu, jätekirjanpito ja jätteiden laadun seuranta, jätevesi-, pohja- ja vesistö tarkkailu sekä melumittaukset.

Yhteysviranomaisen toteaa esitettyjen tarkkailujen olevan tarpeellisia ja tuovan tärkeää tietoa toiminnasta ja sen vaikutuksista. Toiminnan muuttuessa tulee erityisesti kiinnittää huomiota vaarallisten jätteiden vastaanoton käytänteisiin, jotta voidaan varmistua jätteen olevan laadultaan JV2-laitokseen soveltuvaa ja siitä, ettei vaarallista jätettä ohjautu JV1-laitokseen. Tarkkailuiden tarkempi toteuttaminen sekä ennaltavaraautuminen käsitellään ympäristölupavaiheessa.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

ELY-keskus katsoo nykyisten kaavamerkintöjen soveltuvan suunnitellulle toiminnalle. ELY-keskus antaa lausuntonsa toiminnan muutoksen ympäristölupahakemuksesta asian tullessa vireille. Kemikaalien varastoinnin osalta Tukes arvioi muutosilmoituksen (685/2015 42§) tarvetta yksityiskohtaisemman prosessitarkastelun perusteella lausunnossa esitetyn mukaisesti. Kansainvälisen jätteensiirron osalta (ilmoitusmenettely) asiassa on oltava yhteydessä Suomen ympäristökeskukseen (SYKE). SYKEN lisäksi jätteensiirtolupa tulee saada myös jätteen lähtömaan sekä kauttakulkumaiden jättesiirtoviranomaisilta.

7 Hankkeen jatkokäsittelyssä huomioitavaa

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa

ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupasian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

8 Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/VEjatevoimala2YVA ja

www.miljo.fi/VEavfallskraftverket2MKB sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/uusimaa.

9 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 11 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (14 - 23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksullisista suoritteista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä. Linkki myyntilaskutusta koskevaan

oikaisuvaatimusosoitukseen: <https://www.keha-keskus.fi/tehtavat-ja-palvelut/oikaisuvaatimus-ja-muutoksenhaku>

10 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullista suoritteista vuonna 2023 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jenni Ojala ja ratkaissut ylitarkastaja Annukka Engström.

Tämä asiakirja UUELY/14073/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
UUELY/14073/2023 har godkänts elektroniskt

Engström Annukka 05.07.2024 10:29

Ojala Jenni 05.07.2024 10:02